Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09 in 80/10 – ZUTD) in 110. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) je Državni zbor Republike Slovenije na svoji ..... seji sprejel

Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije

V vsebinskem in časovnem okviru, ki ga določajo četrt stoletja samostojne in demokratične države, desetletnica članstva v Evropski uniji in zvezi Nato, petindvajsetletnica padca Berlinskega zidu, štiridesetletnica Helsinške skupne listine, sedemdesetletnica konca druge svetovne vojne ter stoletnica pričetka prve svetovne vojne, kakor tudi spremembe v mednarodni skupnosti, do katerih je prišlo v času od zadnje Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenje iz leta 1999,

upoštevajoč nacionalni interes Republike Slovenije, ki je v njenem obstoju in suverenosti, pravici slovenskega naroda do samoodločbe in lastne države, ozemeljski celovitosti, varnosti državljanov in državljank, varovanju in uveljavitvi ustavnih vrednot in nacionalne kulture, trajnostnem razvoju, gospodarski in splošni blaginji državljanov in državljank, varovanju in krepitvi vladavine prava in spoštovanja človekovih pravic, parlamentarne demokracije in tržnega gospodarstva, ter skupnega slovenskega kulturnega prostora,

upoštevajoč, da so se državljani Republike Slovenije z veliko večino odločili za članstvo v Evropski uniji, ki za Republiko Slovenijo predstavlja temeljni vrednostni in politični okvir za zagotavljanje blaginje in človekovih pravic, in za članstvo v zvezi Nato, ki predstavlja temeljni okvir zagotavljanja nacionalne varnosti,

skladno s ključnimi nacionalnimi strateškimi dokumenti, zlasti na področju nacionalne varnosti in gospodarskega razvoja Slovenije,

ob zavedanju, da se mora zunanja politika učinkovito in usklajeno prilagajati spremembam v mednarodnih odnosih in sodobnim izzivom v mednarodni skupnosti ter da je za uspešno doseganje zunanjepolitičnih ciljev potrebno sodelovanje in upoštevanje interesov tudi drugih subjektov mednarodnega prava in mednarodnih odnosov,

upoštevajoč delovanje Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah oz. institucijah mednarodne skupnosti, zlasti v Organizaciji združenih narodov, Evropski uniji, zvezi Nato, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, Organizaciji za ekonomsko sodelovanje in razvoj ter v drugih političnih ali ekonomskih mednarodnih organizacijah na globalni in regionalni ravni, s čimer tvorno prispeva k razvoju varne in stabilne mednarodne skupnosti, ki spoštuje človekovo dostojanstvo in mednarodno

pravo ter zagotavlja človekovo varnost, mednarodno pravičnost in solidarnost ter trajnostni razvoj,

Državni zbor sprejema

Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije.

1. Vrednote, načela in geopolitični položaj

Položaj in delovanje Republike Slovenije v mednarodnem okolju izhajata iz Ustave Republike Slovenije, Temeljne ustavne listine in Zakona o zunanjih zadevah ter drugih notranjih in mednarodno-pravnih aktov, k izvajanju katerih se je zavezala Republika Slovenija. Zunanja politika Republike Slovenije temelji na vrednotah slovenske državnosti, pravnem redu Republike Slovenije, načelih Ustanovne listine Organizacije združenih narodov in na mednarodnem pravu.

Republika Slovenija je srednje-evropska država, umeščena med Zahodno in Jugo-vzhodno Evropo. Slovenija je tudi sredozemska in pomorska država.

2. Cilji, prednostna področja in območja zunanje politike Republike Slovenije

Cilji zunanje politike Republike Slovenije so: ugled in prepoznavnost države; uveljavitev Republike Slovenije kot odgovorne in dejavne članice mednarodne skupnosti; varovanje in uveljavitev vrednot in blaginje; dobrososedski odnosi; regionalna, evropska in globalna varnost; položaj v jedru močne Evropske unije; skrb in vsestransko sodelovanje s slovensko manjšino, zdomci in izseljenci; pomoč državljanom in državljankam na tujem; krepitev standardov in uveljavljanje človekovih pravic v svetu; krepitev in razvoj mednarodnega prava; učinkovito upravljanje globalizacije in trajnostni razvoj.

Prednostna področja in območja zunanje politike Republike Slovenije izhajajo iz njenih temeljnih načel in vrednot, zunanjepolitičnih interesov, ciljev zunanje politike ter ocene mednarodnih odnosov in varnostnega položaja:

- krepitev ugleda in prepoznavnosti Republike Slovenije kot varne, gospodarsko uspešne srednje-evropske ter pomorske države;
- delovanje Republike Slovenije kot enakopravne, verodostojne in odgovorne članice mednarodne skupnosti, ki dejavno prevzema svoj delež odgovornosti za zagotavljanje mednarodnega miru in varnosti ter se zavzema za univerzalno

spoštovanje načel mirnega reševanja sporov prek preventivne diplomacije; krepitev učinkovitosti multilateralnega sistema;

- umestitev Republike Slovenije v jedru Evropske unije: okrepljeno sodelovanje z državami članicami in delovanje v institucijah Evropske unije v pobudah za poglobljeno in bolj učinkovito Evropsko unijo; sooblikovanje in uresničevanje skupne evropske zunanje politike; zagotavljanje demokratične legitimnosti Evropske unije; krepitev konkurenčnosti, gospodarske rasti, zaposlenosti in vseh štirih temeljnih svobočin notranjega trga; razvijanje in poglabljanje gospodarske in monetarne unije; iskanje ravnovesja med odgovornostjo posameznih držav članic in njihovo medsebojno solidarnostjo; oblikovanje unije po meri človeka; oblikovanje energetske unije; vključevanje Republike Slovenije v vse-evropska energetska in prometna omrežja; prizadevanja za širitev območja vladavine prava in vrednot Evropske unije na evropski celini, vključno z instrumentom nadaljnje širitve Evropske unije, zlasti na Zahodnem Balkanu; okrepitev prisotnosti v ustanovah EU;

- podpora gospodarstvu z instrumenti gospodarske diplomacije, promocijo slovenskega izvoza in turizma ter privabljanjem tujih neposrednih naložb; promocija slovenskega znanja prek znanstvene diplomacije;

- krepitev prepoznavnosti slovenske kulture in njeno učinkovito predstavljanje v mednarodnem prostoru; promocija slovenskega jezika;

- ohranjanje in krepitev dobrososedskih odnosov z Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško; krepitev političnih in gospodarskih stikov na državni in mikro-regionalni ravni v alpsko-jadransko-podonavskem prostoru;

- zaščita interesov in prizadevanje za dvig ravni pravnega varstva slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem, upoštevaje notranje in mednarodno pravo; vsestranska povezanost zdomcev in izseljencev v evropskih državah, državah Zahodnega Balkana in neevropskih državah z Republiko Slovenijo;

- krepitev političnih, gospodarskih in kulturnih stikov z državami Srednje Evrope in na ravni srednje-evropskih povezav;

- krepitev vidnosti in vloge Republike Slovenije v Natu;

- krepitev čezatlantskega sodelovanja na podlagi skupnih vrednot in vzajemnih interesov, zlasti s poglavitno čezatlantsko zaveznico Združenimi državami Amerike;

- izvajanje zunanje politike prek krepitve strateških partnerstev in sodelovanja s stalnimi članicami Varnostnega sveta Združenih narodov;

- celovita uresničitev Sporazuma o vprašanjih nasledstva;

- učinkovito, strokovno ter s sodobnimi tehnologijami podprto izvajanje konzularne dejavnosti, ki nudi zaščito slovenskih državljank in državljanov v tujini ter podpira

mednarodno gospodarsko, kulturno in znanstveno-izobraževalno sodelovanje ter sodelovanje s Slovenci po svetu;

- povečanje prisotnosti v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki, še posebej v Zalivu, Srednji in Jugovzhodni Aziji ter podsaharski Afriki;
- krepitev varnosti in politične stabilnosti na Zahodnem Balkanu in v evropskem sosedstvu ter širše v svetu, z lastnimi sredstvi zunanje politike ter z instrumenti Evropske unije, zveze Nato, Organizacije združenih narodov, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in drugih multilateralnih organizacij;
- krepitev mednarodnih standardov človekovih pravic, s poudarkom na pravicah otrok, pravicah žensk in pravicah narodnih manjšin ter dejavni zaščiti najbolj ranljivih skupin; boj proti trgovini z ljudmi; soočanje z izzivi staranja prebivalstva; vodenje medkulturnega dialoga; sodelovanje na področju migracij; delitev tranzicijskih izkušenj;
- dejavno sodelovanje pri krepitvi spoštovanja mednarodnega prava in njegovem razvoju, vključno z mehanizmi mednarodnega kazenskega pravosodja;
- boj proti ekstremizmu in terorizmu, vključno z naslavljanjem okoliščin, ki lahko vodijo v radikalizacijo;
- krepitev sistema mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči, v skladu z načeloma odgovornosti in solidarnosti ter mednarodnimi zavezami;
- dejavno sodelovanje na izbranih področjih upravljanja globalizacije in pri uveljavljanju trajnostnega razvoja; dejavno odzivanje na globalne izzive podnebnih sprememb, prehranske, energetske in vodne varnosti, upoštevajoč naravne danosti Slovenije, zlasti gozdnatost, bogastvo vodnih virov, biotsko in geografsko raznovrstnost.

.

3. Izvajanje zunanje politike RS ter uresničevanje Deklaracije

Za uspešno izvajanje deklaracije so ključni naslednji elementi zunanje politike Republike Slovenije:

- vodilna vloga Ministrstva za zunanje zadeve pri usklajevanju vseh mednarodnih dejavnosti in vseh deležnikov na področju mednarodnih odnosov Republike Slovenije ter povezovanje teh dejavnosti v skladno, verodostojno in celostno zunanjo politiko; dejavno in usklajeno sodelovanje vseh ministrstev v Svetu Evropske unije ter v drugih mednarodnih in regionalnih organizacijah;
- krepitev kulture zunanje politike, za katero so značilni državniško usmerjena zunanja politika, kontinuiteta načel in vrednot v zunanji politiki, iskanje širokega političnega in družbenega soglasja glede temeljnih zunanjepolitičnih

usmeritev, pri ključnih odločitvah in pri pomembnejših mednarodnih kandidaturah ter enotno zastopanje nacionalnega interesa pri nastopanju nosilcev političnih funkcij oz. deležnikov zunanje politike v tujini in v medijih;

- dolgoročno stabilna zagotovitev ustreznih proračunskih sredstev za izvajanje zunanje politike;

- čim širša prisotnost Republike Slovenije v tujini in v mednarodnih organizacijah, skladno s političnimi in gospodarskimi interesi; krepitev diplomatske prisotnosti tujih držav in prisotnosti mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji;

- sodobna, učinkovita, profesionalna in ustrezno opremljena diplomacija, vključno s skrbjo za obnavljanje in razvoj človeških virov.

Načini in sredstva za doseganje konkretnih ciljev po posameznih prednostnih področjih, ki jih opredeljuje Deklaracija o zunanji politiki Republike Slovenije bodo podrobneje opredeljeni v strateškem dokumentu zunanje politike Republike Slovenije, ki jo na podlagi Deklaracije sprejme Vlada Republike Slovenije. Na podlagi tega dokumenta bo pripravljen izvedbeni načrt Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije.

Minister za zunanje zadeve bo v imenu Vlade Republike Slovenije o izvajanju Deklaracije in strateškega dokumenta letno poročal Državnemu zboru Republike Slovenije. Na podlagi letnega poročila bo Državni zbor Republike Slovenije za Vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije oblikoval stališča oz. usmeritve.

Vlada Republike Slovenije bo pri izvajanju Deklaracije in strateškega dokumenta dejavno in sistematično sodelovala s slovenskimi političnimi, gospodarskimi in drugimi pravnimi subjekti, s civilno družbo, z nevladnimi organizacijami ter z zainteresirano strokovno in širšo javnostjo.